

Vlaams
Parlement

vergadering **C125**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 2 februari 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over subsidies voor publieke buitenlandse presentatiekosten – 1000 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over vertraging bij de verwerking van aanvragen van kunstenaars voor een tussenkomst voor een buitenlands publiek presentatiemoment – 1004 (2016-2017)	3
Bijlage	6
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de subsidies voor circuskunsten – 1002 (2016-2017)	7

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over subsidies voor publieke buitenlandse presentatiekosten
– 1000 (2016-2017)**

**VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over vertraging bij de verwerking van aanvragen van kunstenaars voor een tussenkomst voor een buitenlands publiek presentatiemoment
– 1004 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Collega's, minister, we gaan van start met de duizendste vraag om uitleg. Naar het schijnt, is dat iets speciaals. We geven de eer aan de voorzitter van onze commissie om de duizendste vraag aan de minister te stellen.

De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Collega's, ik heb van de verenigde commissiesecretarissen van het parlement al een mailtje gekregen dat daar normaal gezien iets aan moet vasthangen. Ik ben nu dus aan het sparen voor die fles champagne. Ze moeten natuurlijk nog een week of drieënhalve geduld hebben, maar dan gaan we dat eens vieren. Ik win nooit met tombola's en loterijen, maar ik heb wel de duizendste vraag, dus dat is toch al iets.

Minister, mijn vraag gaat over de reiskosten en de kosten voor een verblijf in het buitenland van kunstenaars en organisaties uit de kunstensector. In de media was er wel wat te doen over het feit dat de subsidies voor wat nu buitenlandse publieke presentatiekosten heet, traag werden toegekend aan de aanvragers. Het mechanisme ondersteunt dus bijvoorbeeld jonge bands of theatergezelschappen die in het buitenland gaan spelen en die voor een deel van de kosten, vooral reiskosten, een tegemoetkoming kunnen krijgen, zodat ze voor een redelijke prijs, uitkoopsom in het buitenland kunnen werken en spelen, en daar dus ook veel worden gevraagd.

Als uitgangspunt van het reglement ter zake gold dat er kort op de bal moest worden gespeeld. U hebt dat zelf ook nog gezegd. Uitnodigingen om in het buitenland te spelen, komen er immers vaak vrij kort, vaak enkele maanden voor de datum waarop wordt gespeeld. Daarom voorziet het reglement dus ook in een snelle mogelijkheid. Men kan een aanvraag indienen tot uiterlijk twee maanden voor de geplande datum. In de praktijk blijkt echter dat de beslissing van u, van de administratie soms laat valt, vaak ook na de geplande datum. Dat verplicht kunstenaars om wat te gokken: 'Maken we kans op die subsidie of niet? We zullen het maar riskeren en gaan spelen.'

Recent hebt u de procedure nog wat bijgesteld. Nu werkt u met een vaste enveloppe per maand en worden de aanvragen ook in een ranking gegoten, om toch wat meer sturing te kunnen geven aan deze subsidieverlening, neem ik aan. Het komt er dus eigenlijk wel een beetje op aan om niet alleen een goede aanvraag te hebben, maar ook het liefst in een kalme maand te vallen, want dan heb je meer kans dat je aanvraag wordt gehonoreerd.

Minister, garandeert u met de nieuwe procedure dat elke aanvrager tijdig uitsluitel krijgt over het al dan niet toekennen van subsidies? Wanneer mag dat uitsluitel ten allerlaatste worden verwacht? Wie maakt de ranking op en volgens welke criteria gebeurt dat? Slaat de vaste enveloppe per maand op de maand van het indienen of op de maand van het project, dus van het optreden? Wordt voor elke maand in evenveel budget voorzien of kijkt u naar de gemiddeldes van

de aanvragen per maand uit het verleden? Schommelt dat aantal aanvragen per maand sterk? Zit er een constante in over de jaren heen? Wordt niet-gebruikt budget eventueel overgedragen naar volgende maanden? Hoe evolueerde het budget sinds 2009 tot nu, in algemene termen uiteraard? Was het vaak ontoereikend of voortijdig opgesoupeerd? Hoe wordt en werd over de nieuwe regeling gecommuniceerd ten overstaan van de doelgroep?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, we gaan die duizendste vraag niet zomaar overlaten aan om het even wie, ook al is het de eminente voorzitter van deze commissie. Maar goed, van hetzelfde laken een broek. Er is toch enig ongevoegen over de traagheid van die subsidieregeling voor die buitenlandse publieke presentatiekosten. Het gaat om kleine subsidies, ongeveer 7000 euro. Die dienen vooral om de onkosten te dekken die kunstenaars zelf niet kunnen dragen. Dat biedt hun zo de mogelijkheid om toch hun ding te kunnen doen in het buitenland. Ik denk aan beginnende bands die in het buitenland optreden, theatermakers die in het buitenland touren of kunstenaars die tentoonstellen op een internationaal festival. Die moeten ten laatste twee maanden op voorhand hun aanvraag indienen. We lezen op de site van het departement dat voor deze tegemoetkoming in een snelle procedure is voorzien. Na de aanvraag maakt de afdeling Kunsten op basis van het dossier een advies op over de zakelijke en beheersmatige aspecten van de aanvraag. Minister, op basis van dat advies beslist u dus welke aanvraagdossiers worden geselecteerd, uiterlijk twee maanden na de indiendatum van de aanvraag.

Nu hebben we in de kranten gelezen dat uw definitieve besluit pas veel later volgt. Dat zorgt toch voor enige onzekerheid bij kunstenaars, aangezien ze niet weten of ze kunnen rekenen op een tegemoetkoming bij die buitenlandse presentatiemomenten. In het beste geval krijgen ze het geld achteraf, in het slechtste geval is dat financieel minder interessant.

In uw beleidsbrief zegt u zelf dat u de beoordelingsprocedure voor buitenlandse publieke presentatiemomenten wilt wijzigen. Daarom de volgende vragen. Bij welke stap van de verwerking van de aanvragen tot tegemoetkoming voor een buitenlands publiek presentatiemoment wordt vertraging opgelopen, zodat die selectie voor een tegemoetkoming eigenlijk te laat komt? Hoeveel aanvragen voor een tegemoetkoming voor een buitenlands publiek presentatiemoment hebt u afgelopen jaar gekregen en voor welk percentage hebt u laattijdig een beslissing genomen omtrent de selectie van de tegemoetkomingen? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat in de toekomst aanvragen voor een tegemoetkoming voor een buitenlands publiek presentatiemoment op tijd worden verwerkt, en het beschikbare budget goed wordt besteed?

We hopen op een antwoord, zodat we, zoals Simeon in de tempel, een lofzang kunnen aanheffen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voor ik inga op de concrete vragen, wil ik toelichten waarom de herziening er gekomen is. In 2016, het eerste jaar van de tegemoetkomingen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten, werd in de loop van het jaar duidelijk dat de voorziene middelen ontoereikend waren om de aanvragen die gedurende het volledige jaar werden ingediend, te ondersteunen, een situatie die ook bij de tegemoetkomingen in de reis-, verblijf- en transportkosten bijna jaarlijks voorviel. Voor de laatste rondes van de tegemoetkomingen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten heb ik tijdens de procedure bijkomende middelen gezocht en gevonden. Het gevolg was dat er een tijd onzekerheid was. In plaats van 'de middelen zijn op, er is geen ondersteuning',

werd er gezegd 'de middelen zijn op, er wordt een oplossing gezocht'. Die oplossing moest niet alleen worden gevonden, maar ook nog in werking treden. Dit was een zeer oncomfortabele situatie voor de sector, die ik in de toekomst uiteraard wil vermijden.

Ik gaf mijn departement daarom de opdracht om een procedure uit te werken die een onzekere situatie in de loop van het jaar vermijdt. De tegemoetkomingen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten vallen immers onder de verantwoordelijkheid van het departement, waaraan ik deze subsidie lijn gedelegeerd heb, precies om de krappe timing te kunnen respecteren.

Vanaf 2017 is het beschikbare budget voor de tegemoetkomingen voor buitenlandse publieke presentatiemomenten verdeeld over twaalf maandelijkse rondes. Elke maand wordt beslist over de dossiers die de maand voordien ingediend werden. Hierdoor zou ook de decretaal bepaalde uiterste beslissingsdatum, twee maanden na indiening, gehaald moeten worden. Momenteel werkt men volgens het principe dat over aanvragen voor activiteiten die in een bepaald jaar plaatsvinden, ook in datzelfde jaar een beslissing wordt genomen. Dat betekent dat aanvragen die ingediend worden in 2017, maar die betrekking hebben op activiteiten in 2018, meegenomen worden in de eerste beslissingsronde van 2018. Voor dit soort aanvragen die in het voorgaande jaar ingediend werden, kan het soms moeilijk zijn om de decretaale beslissingstermijn van twee maanden te halen. Het is de bedoeling om deze aanvragen in één adviesronde te bundelen. De beslissing kan echter pas genomen worden wanneer de begroting is goedgekeurd in het parlement. In de praktijk komt dit erop neer dat de beslissing in de eerste week van januari genomen wordt. Voor dossiers die dus voor de eerste week van november ingediend worden, zal het altijd moeilijk blijven om deze termijn te halen. Dat scharnierpunt van het ene jaar op het andere blijft dus delicaat.

Ook vorig jaar werd in de meeste dossiers niet tijdig een beslissing genomen. In bijna driekwart van de dossiers werd minstens een dag te laat beslist. Ik beseft dat dit geen goede score is, vandaar ook de maatregelen.

Voor die laattijdige beslissingen zijn verschillende redenen. De afdeling Kunsten heeft met de invoering van het nieuwe Kunstendecreet, de online applicaties KIOSK voor de aanvragen, het Online Indienen van Adviezen (OLIAD) voor het adviesstelsel en een structurele ronde, twee drukke jaren achter de rug. Dat ging gepaard met technische aanpassingen, piekmomenten in de beoordeling, communicatie, samenvallende deadlines en dergelijke. Om die reden had deze afdeling in bepaalde periodes bijzonder weinig overschot aan capaciteit en werd voorrang gegeven aan andere subsidiestromen. Dit is misschien geen goede uitleg, maar ik probeer het kader te schetsen waarbinnen de administratie bepaalde momenten van druk probeert te verwerken.

Na de beslissing van de vijfde ronde bleek duidelijk dat het budget ontoereikend was. Voor die ronde werden extra middelen gezocht, net zoals voor de volgende rondes. De procedure daarvoor nam veel tijd en leidde tot de vertraging waar we het vandaag over hebben. Dossiers die in september-oktober-november van het voorgaande jaar werden ingediend, zorgden voor extra druk.

Na de uitwerking van de maatregelen die werden genomen, waren ook aanpassingen nodig voor de uitrol ervan. Ik ga ervan uit dat er vanaf nu geen vertragingen meer zullen zijn. U mag me daar gerust op blijven aanspreken in deze commissie. Een beslissingstermijn van twee maanden na indiening blijft natuurlijk krap.

Vanwege de snelle – maandelijkse – procedure is er geen tijd om dossiers voor te leggen aan een beoordelingscommissie, zoals gebruikelijk binnen het Kunstendecreet. De dossiers worden door de afdeling Kunsten beoordeeld volgens drie

criteria: de artistieke kwaliteit van de presentatie, het belang voor het oeuvre en de ontwikkeling van de betrokken actor en de redelijkheid van de ingebrachte kosten. Elk criterium weegt evenveel door en krijgt een score op vijf. Het tweede criterium moet ervoor zorgen dat ook minder gevestigde kunstenaars kansen krijgen. Deze tegemoetkomingen zijn belangrijk voor de beginnende kunstenaar die hiermee verdere stappen zet in de professionalisering, ontwikkeling en uitbouw van zijn traject. Door twee inhoudelijke criteria tegenover één zakelijk te zetten, krijgt het artistieke aspect van het initiatief meer gewicht dan het zakelijke.

De vaste enveloppe per maand slaat op de maand van indiening. Dit is de enige manier om dit sluitend te maken. Je kunt immers een dossier voor een initiatief op het einde van het jaar al in januari indienen. Dit moet dan ook binnen de twee maanden beslist worden.

De budgetten worden niet gelijkmatig verdeeld over de maanden. De bedoeling hiervan is om een gelijkere beoordeling te krijgen tussen dossiers die in het voorjaar ingediend worden en de dossiers die in het najaar ingediend worden. In de eerste ronde van 2017 zitten 53 dossiers met startdata van januari tot november. Het is vrijwel zeker dat de laatste ronde van het jaar minder dossiers zal bevatten. Het is een ronde waarin enkel dossiers met startdata in november en december kunnen worden ingediend, bovendien enkel met een geldige motivering voor laattijdigheid. Indien daarvoor in eenzelfde bedrag wordt voorzien als voor de eerste ronde, zal de beoordeling minder gelijk zijn.

Op voorhand is het onmogelijk te weten hoeveel dossiers er elke maand ingediend zullen worden. In die zin is het inderdaad mogelijk dat een aanvrager wat meer geluk heeft om in een kalmere ronde te zitten, zoals vermeld wordt in de vragen. Indien er geld zou overblijven, dan zou dat inderdaad worden doorgeschoven naar een volgende ronde.

De verdeling van het budget is een inschatting die gemaakt is op basis van een verwachte instroom van dossiers. Omdat er de voorgaande jaren nooit een normaal jaar was, wat dat dan ook moge zijn, ook niet bij de tegemoetkomingen in de reis-, verblijf- en transportkosten, de voorgangers van deze nieuwe tegemoetkoming, is het moeilijk om hierop voort te gaan. De schatting zal op het einde van het jaar worden geëvalueerd. Voor 2018 kan op basis hiervan de verdeling per ronde mogelijk opnieuw worden aangepast.

Dan is er de vraag hoe het budget evolueerde. Ik heb hier een tabel die vanaf 2012 begint maar die toch voldoende duidelijkheid geeft. Ik zal ze als [bijlage](#) aan het verslag laten toevoegen. Daar kunt u in zien hoeveel aanvragen er waren, hoeveel positief besliste dossiers er waren en wat het budget was. In 2012 lag het budget op 389.000 euro. Dat is fors opgetrokken in 2013 naar 523.000 euro. Er is nog een mooie stijging in 2014 naar 650.000 euro. Daarna is het even wat moeilijker geweest, dat zal u niet verwonderen, met in 2015 578.000 euro en in 2016 met 594.000 euro. Dit jaar is toch bijna weer aangepikt met het hoogste niveau van 2014, namelijk 640.000 euro.

De voorgaande jaren was er steeds een tekort aan middelen, sommige jaren werd de ondersteuning tijdens het jaar opgeschort, in andere jaren werden enkel de best beoordeelde dossiers ondersteund. Soms werden de toekenningen ook met een kaasschaaf binnen de beschikbare middelen gehouden. U zult daar ook wel enigszins weet van hebben. Het departement heeft de herziening van de beoordeling gecommuniceerd via zijn website en nieuwsbrief. Kunstenpunt heeft dit ook overgenomen op zijn website. Op de website van Kunsten is ook een document met richtlijnen voor de aanvragers te vinden.

We hebben bij de herpositionering van de regeling en de criteria wel degelijk rekening gehouden met input vanuit de sector. Natuurlijk zijn er nu ook een

aantal mensen uit dezelfde deelsector die kritiek hebben op het nieuwe systeem. Ik hoop dat ik nu voldoende heb kunnen aangeven wat de evenwichten in het nieuwe systeem zijn. Ik denk dat we nu het best het jaar verder laten lopen in de wetenschap dat er bijkomende middelen zijn, dat we een nieuw ijkpunt hebben proberen vast te stellen en dat we dan de evaluatie daarna opnieuw bekijken.

Inmiddels mag u er op blijven hameren – dat is de uitdaging voor mij en mijn administratie – dat we er binnen het nieuwe systeem wel in slagen, misschien op het scharnierpunt van het ene naar het andere jaar na, om de beslissingen toch tijdig aan de aanvragers mee te delen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, dank u wel voor de uitleg. Ik kan het globaal eens zijn met de bijwerking zoals die is vooropgesteld. Die lijkt mij heel redelijk, beter beheersbaar, effectiever, sneller en correcter. Daarmee heb ik geen probleem. De enige bezorgdheid die ik heb, gaat zoals gezegd over de dossiers van januari omdat je daar altijd met de jaarlijkse begroting zit, wat lastig is. Daar zijn min of meer oplossingen voor door onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting toch indicatief richting te geven voor de aanvragers. Ik weet wel dat dat geen formele beslissing is, maar er is toch enige zekerheid. Dat is hetzelfde bij de eerste voorschotronde bij structurele subsidies in januari. Dat komt ook altijd wat later dan de volgende voorschotten. Probeer dat op die manier goed aan te pakken.

Het systeem lijkt me prima en goed werkend. Ik hoop alleen dat u en de administratie erin slagen om het in de toekomst ook snel en correct te doen. Het is vaak een lastige kwestie, maar ik ben benieuwd om in de tabel te zien of het budget volstaat in de zin of ook veel aanvragen niet worden gehonoreerd. Kunt u min of meer een indicatie geven van het percentage aanvragen dat wordt gehonoreerd? Het interesseert me om te zien hoe groot de spanning is tussen aanvragen en beslissingen.

De voorzitter: We zullen de tabel kopiëren en laten ronddelen.

De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik ben blij dat er een oplossing kan worden gevonden. We zullen het in de toekomst zien. Ik begrijp dat dat allemaal niet evident is. De oplossing van de maandelijkse enveloppe zal toch enig soelaas brengen. Ik hoop dat daarmee het probleem is opgelost.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de subsidies voor circuskunsten – 1002 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Tijdens de bespreking van de beleidsbrief Cultuur 2016-2017 hebt u nogmaals gezegd dat u het Circusdecreet wilt vernieuwen. Hiervoor zouden de contacten met de circussector in 2017 intenser worden.

Het is nu reeds mogelijk om subsidies aan te vragen binnen het Circusdecreet voor volgende initiatieven: creatie van een circuskunstproductie, spreiding van circusproducties via nomadische circustournee, organisatie van een circusfestival,

internationale spreiding van circuskunstproductie, promotie van circuskunsten, internationale bijscholing/voortgezette opleiding als circuskunstenaar en opleiding als docent in circuskunsten.

Voor de eerste initiatieven is de subsidieprocedure vrij duidelijk. Wanneer het gaat over de creatie van een circuskunstproductie, de spreiding van circusproducties via nomadische circustournee en de internationale spreiding van circuskunstproductie moest de minister op 15 december 2016 een beslissing nemen over de toekenning van de subsidies in 2017.

Voor de promotie van circuskunsten is de subsidieprocedure veel minder duidelijk. Heel het jaar door kunnen aanvragen worden ingediend maar u kunt op elk moment van het jaar subsidies voor projecten toekennen. Belangrijk hierbij is dat u hierbij maximaal twee projecten kunt subsidiëren.

Ook voor een internationale bijscholing/voortgezette opleiding als circuskunstenaar en een opleiding als docent in circuskunsten kan men heel het jaar door subsidieaanvragen indienen en u kunt ook hier heel het jaar door beurzen uitdelen. Bij deze aanvragen moet u uiterlijk twee maanden na de aanvraag een beslissing nemen. Belangrijk is dat ook hier een maximum aantal beurzen wordt uitgereikt, voor beide elk tien.

Waar staan we nu met betrekking tot het nieuwe Circusdecreet? Wat zijn de belangrijkste opmerkingen met betrekking tot het Circusdecreet die u reeds ontvangen hebt van de sector?

Hebt u reeds beslist welke projecten u zult subsidiëren voor volgende initiatieven? Dat staat intussen online, oké, maar dat gebeurde na indiening van mijn vraag. Zo ja, kunt u toelichting geven bij deze beslissing?

Hebt u reeds beslist welke promotieprojecten voor de circuskunsten u wilt ondersteunen? Welke manier van werken hanteert u bij de beslissing omtrent de subsidiëring van promotieprojecten? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat projecten die later in het jaar, bijvoorbeeld maart, worden ingediend, een evenwaardige kans maken op deze subsidies?

Hebt u reeds een beslissing genomen welke personen een beurs krijgen voor een internationale bijscholing/voortgezette opleiding als circuskunstenaar of een opleiding als docent in circuskunsten? Welke manier van werken hanteert u bij de beslissing omtrent de toekenning van deze beurzen? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat beurzen die later in het jaar worden aangevraagd een evenwaardige kans maken op ondersteuning?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op 22 december ontving ik van de administratie een discussienota waarin met betrekking tot het circusdecreet twee opties worden voorgesteld: een decreetwijziging en dus een apart decreet voor circus behouden, een integratie binnen het Kunstendecreet, en die aspecten die niet in het Kunstendecreet kunnen worden ondergebracht, integreren in het brede sociaal-culturele veld.

Voor beide scenario's worden momenteel de voor- en nadelen afgewogen. Volgende aspecten zijn hierin cruciaal: de transparantie en effectiviteit van het ondersteuningskader; de structuur en dynamiek van het culturele veld; de positionering en dynamiek van de circussector; de financiering van de circussector; kansen voor creatie; kansen voor spreiding en internationale spreiding; het Circuscentrum als ankerpunt voor de circuskunsten. Voor welke piste ik ook kies, het staat vast dat de circussector een groot groeipotentieel heeft en de

komende jaren voldoende kansen moet krijgen/blijven krijgen om zich te ontplooiën, te organiseren, te professionaliseren en te profileren.

De sector zelf – dat zult u wel weten – is het unaniem eens over volgende punten: behoud en wijziging van het Circusdecreet; inkanteling in het Kunsten-decreet kan een mogelijke optie zijn voor de toekomst, maar in een iets verderaf gelegen toekomst; ruimte voor structurele ondersteuning; functiegericht denken, een beetje zoals het Kunstendecreet waar we nu mee bezig zijn; en uiteraard, waar elke sector het over eens is: meer financiële middelen.

Op 13 december besliste ik over de eerste ronde circusprojecten 2017: creaties van circuskunstproducties, spreiding van circusproducties via nomadische circustournees, de internationale spreiding van circuskunstproducties en eveneens over de ingediende aanvragen voor promotieprojecten. Ik bezorg u het totale overzicht van de reeds goedgekeurde projecten én de festivals voor 2017 ter informatie, maar u hebt gemerkt dat alles intussen online staat.

Ik volgde in mijn beslissing over de eerste ronde circusprojecten 2017 integraal het advies van de beoordelingscommissie wat betreft de creaties, de internationale spreiding van circuskunstproducties en de promotieprojecten.

Met betrekking tot de spreiding van de tournees van de nomadische circussen koos ik ervoor om voor de ondersteuning van twee tournees af te wijken van het advies van de commissie. De commissie adviseerde om lineair een bedrag van 10.000 euro toe te kennen voor de ondersteuning van de vijf geplande tournees. Voor Collectif Malunés vzw en het Nationaal Circus van Vlaanderen vzw – dat heet Circus Ronaldo – kende ik echter een hogere subsidie toe. Deze beslissing motiveerde ik als volgt. Het Collectif Malunés zijn jonge makers, nieuw aanstormend talent. Zij scoren al hoge toppen op de Vlaamse en internationale festivals. Het is belangrijk dat ze ook voldoende in Vlaanderen kunnen spelen en om dat haalbaar te houden is deze subsidie nodig.

Het Nationaal Circus van Vlaanderen vzw, Circus Ronaldo dus, is ons exportproduct bij uitstek – dat blijkt uit de ranking die Kunstenpunt nog niet zo lang geleden maakte – wat tentcircus betreft. Het bewijst dat circus erkenning geniet, naast andere professionele kunsten zoals dans, theater en muziek. Getuige daarvan het feit dat Circus Ronaldo in 2016 werd geselecteerd voor het TheaterFestival. Het juryrapport had het over “de dapperheid om de band tussen circus en theater aan te halen”. Wat Circus Ronaldo vandaag maakt en voor een publiek brengt, zorgt er mede voor dat de beeldvorming rond het Vlaamse circusbeleid en de Vlaamse circussector er sterk op vooruitgaat.

Ik nam eveneens op 13 december de beslissing om twee promotieprojecten te subsidiëren. Het decreet bepaalt dat er jaarlijks maximaal twee nieuwe promotieprojecten kunnen worden gesubsidieerd. U vindt de betrokken projecten in het overzicht.

Dossiers die een promotieproject inhouden, worden in de mate van het mogelijke beoordeeld samen met dossiers die onder de hoofdstukken creatie en spreiding van het Circusdecreet thuishoren. Wanneer dat qua timing niet mogelijk is, worden ze apart behandeld naargelang van het moment van indiening.

De bevoegde adviescommissie houdt bij de eerste adviesronde van elk jaar rekening met volgende rondes voor creatie en spreiding en met mogelijke subsidieaanvragen voor opleiding en promotieprojecten. In dat opzicht wordt het jaarbudget nooit volledig toegekend in een eerste subsidieronde. Een juiste inschatting van te verwachten dossiers en van het nodige budget blijft een moeilijke opdracht en de commissie vaart hierbij vooral op het kompas van haar ervaring en deskundigheid.

Vervolgens wil ik het even over de beurzen hebben. Voor 2017 zijn nog geen bedragen voor opleidingsbeurzen toegekend. Voor de toekenning van de beurzen wordt dezelfde werkwijze gehanteerd als voor de promotieprojecten. Een gedeelte van het budget wordt voor beurzen voorbehouden.

Dat is de stand van zaken inzake de uitvoering van het lopend Kunstendecreet, aangevuld met enkele elementen die betrekking hebben op het bij te sturen Circusdecreet.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, dat was een hele boterham. Ik heb niet alles kunnen noteren. Later deze week of begin volgende week zal ik alles memoriseren wat u hebt vermeld. Ik wil u in elk geval danken voor uw antwoord.

U hebt verklaard van het advies van de adviescommissie te zijn afgeweken. U hebt hogere bedragen toegekend. Tenzij u me zou verbeteren, gaat het om twee circussen die meer in de richting van een theatervorm gaan, met name Circus Ronaldo en Collectif Malunés. De anderen werken veeleer een klassieker parcours af. Circus Ronaldo past duidelijk in het internationaal theater. Die twee gerenommeerde circussen hebben een internationale reputatie. Als ik het goed begrijp, is dat de reden waarom u een afwijking tot een hoger bedrag hebt toegekend. U wilt hiermee internationaal beter scoren.

Ik zal dit alleszins nader bekijken en opvolgen. Er is heel wat informatie gegeven. Hier en daar zijn hierover opmerkingen gemaakt. Ik ben blij dat u dit hebt toegelicht. Ik zal het verder blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik wil nog even een bekommernis uiten over de relatie tussen het Kunstendecreet en het Circusdecreet. Aangezien ik het daarover eigenlijk niet wil hebben, wil ik dit een beetje verbreden.

Ik wil de vergelijking maken met een andere discipline, namelijk het sociaal-artistisch werk. Dat is momenteel ook in het Kunstendecreet opgenomen. Dat is volgens mij met de beste bedoelingen gebeurd. Ik ben zelf betrokken partij, want ik heb dat destijds op die manier verdedigd. Dat wil ik niet ontkennen.

Uit artikels, zoals er onlangs eentje in Etcetera is verschenen, blijkt evenwel dat het zeer moeilijk is bepaalde disciplines met dezelfde criteria te beoordelen. Dat geldt volgens mij met name voor het sociaal-artistisch werk.

Als voorbeeld neem ik Platform-K. Ik wil dit even hardmaken. Deze organisatie creëert dansvoorstellingen met personen met een mentale handicap en wordt door dezelfde beoordelingscommissie beoordeeld als organisaties als Rosas of Alain Platel met C de la B. Ze komen echter in de penarie met de artistieke criteria. De weging en de invulling van de artistieke criteria is immers anders. Ik denk daar hard over na, maar we hoeven dit punt vandaag niet af te ronden. Het lijkt me beter die discipline of werkvorm te benoemen en met specifieke criteria te omkleden. Dat lijkt me beter dan een beoordeling op basis van de algemene criteria. Hetzelfde geldt bij extensie voor de circuskunsten, die moeilijk aan de hand van dezelfde criteria kunnen worden beoordeeld als, pakweg, dans, theater of beeldende kunst.

Daarnaast is er tevens een vorm van artistieke genre-evolutie. Het sociaal-artistisch werk is een vrij jonge discipline. Dat geldt grotendeels ook voor de hedendaagse circuskunsten. Op termijn is er nog veel groei en kwaliteitsverbetering mogelijk. De vraag is of we hen in dezelfde mand moeten plaatsen als die organisaties die wel jarenlang een artistieke evolutie hebben doorgemaakt.

Ik wil deze bekommernis even uiten omdat we daarmee rekening moeten houden. Moet dat allemaal deel uitmaken van het Kunstendecreet of willen we daar specifiek aandacht aan besteden? Het is ook mogelijk deze specifieke elementen in het Kunstendecreet te benoemen. Soms lijkt het me handig, zeker in het geval van de circuskunsten, om dat apart te benaderen.

In de toekomst zal het Circusdecreet sowieso moeten worden bijgewerkt. Het decreet vertoont immers een aantal procedurele mankementen die in de loop van de komende maanden moeten worden rechtgezet. Het is absoluut noodzakelijk dat dit tegen de volgende grote ronde gebeurt. Dit is een brede vraag die vanuit de sector en vanuit deze commissie wordt gesteld. Ik wil gewoon enkele elementen aanhalen, zoals de scheiding tussen het zakelijk en het artistiek advies en de verschillende vormen van het repliekrecht.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Meremans, ik nodig u zeker uit om de evenwichten in en de motivering van de beslissingen die tot nu toe zijn genomen over de achttien subsidietoekenningen, waarvan er twee van het advies afwijken, te bekijken. Dat is zeker de bedoeling.

Het is een heel moeilijke oefening, zelfs op basis van bepaalde algemene cultuurbeleidsdoelstellingen, om alles onder één hoed te brengen en om er in de toepassing voor te zorgen dat alle deelsectoren binnen de kunsten voldoende aan hun trekken komen. Met betrekking tot het sociaal-artistiek werk hebben we dit moeten vaststellen. Afgelopen zomer heb ik er tijdens de werkingsronde voor kunnen zorgen dat nog meer organisaties aan boord zijn gehesen dan oorspronkelijk de bedoeling was. Dit is dan vaak een status quo. Er is uiteraard niet in bijkomende middelen voorzien.

We hebben vorige week een debat gevoerd over een van die groepen, namelijk de kunstwerking voor mensen met een beperking. U zult hebben gemerkt dat ik met betrekking tot de projectsubsidies soms van de gangbare ranking ben afgeweken. Ik herhaal dat dit geen wet van Meden en Perzen is. Het is een gangbare indicatie, maar niet meer dan dat. Waarschijnlijk zijn die afwijkingen door sommigen als welvoeglijk bestempeld en dit in tegenstelling tot andere afwijkingen, waarover ik in de pers heb gelezen dat ze onwelvoeglijk zijn.

Daar proberen we in het kunstenlandschap natuurlijk te rijden en om te zien. Ik heb daar op dit ogenblik geen sluitend antwoord op. Of het nu een goede zaak is om iedereen onder die ene hoed te brengen? Ja, principieel eerder wel. Maar als het in de toepassing voor chronische problemen zorgt, dan moeten we dat zeker durven te bekijken. Ik zal daar zeker rekening mee houden in functie van hoe de circuskunstensector staat ten opzichte van de korte- en middellangetermijnagenda. Het zal zeker ook een van de elementen zijn die we inhoudelijk in functie van de evaluatie van het Kunstendecreet moeten bekijken. Waar heeft dit nu allemaal toe geleid?

Het positieve deel van het verhaal is dat we los daarvan aan een herziening en een bijwerking van het Circusdecreet begonnen zijn. Dat is toch altijd in positieve zin. Op dat vlak zou dit deelverhaal toch wel een goed verhaal moeten kunnen worden. We gaan daarover zeker nog graag met u in gesprek wanneer de beslissingen en de teksten enige vorm krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.